

GEMEENTE GEMERT-BAKEL

BEGROTINGSNOTA 2017

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	5
1.1 ALGEMEEN	5
1.2 PROCEDURE BEHANDELING BEGROTINGSNOTA	5
2. FINANCIËLE POSITIE GEMEENTE.....	6
2.1 INLEIDING	6
2.2 JAARREKENING 2015	6
2.3 PREVENTIEF TOEZICHT	6
3. FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2017 – 2020	7
3.1 INLEIDING	7
3.2 BASISCIJFERS BEGROTING 2017	7
3.3 RESERVES EN VOORZIENINGEN	8
3.4 TARIEVEN 2017.....	9
3.5 VENNOOTSCHAPSBELASTING	11
3.6 VERNIEUWDE REGELGEVING BESLUIT BEGROTING EN VERANTWOORDING (BBV).....	11
4. DOORKIJK 2017 - 2020.....	14
4.1 INLEIDING	14
4.2 BESLUITVORMING GEMEENTE NA VASTSTELLING MEERJARENRAMING 2016-2019.....	14
4.3 NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN	14
4.4 NOG OPENSTAANDE BEZUINIGINGEN	15
4.5 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	16
4.6 OVERIGE BIJSTELLINGEN.....	17
4.7 HERVERDELING ALGEMENE UITKERING	18
4,8 UITKOMSTEN MEICIRCULAIRE 2016	18
4.9 NIEUW BELEID	19
4.10 TOTAALOVERZICHT	24

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Jaarlijks formuleert de gemeenteraad in het voorjaar de kaders, uitgangspunten en beleidskeuzes voor de volgende begrotingsjaren in de begrotingsnota. Deze begrotingsnota is vervolgens de basis voor verdere uitwerking van de programmabegroting. De programmabegroting 2017-2020 wordt in december 2016 vastgesteld door de gemeenteraad.

Belangrijke input hierbij is het coalitieakkoord: "Het financieel beleid is gedegen en transparant. Het gemeentebestuur is zuinig met overheidsgelden en onze inkomsten en uitgaven zijn in balans. Structurele uitgaven worden betaald uit structurele inkomsten. Gemert-Bakel heeft een structureel sluitende begroting. Er is de laatste periode in Gemert-Bakel flink bezuinigd en de lasten voor de inwoners en bedrijven zijn fors verhoogd. Dit willen we als dat mogelijk is weer op gelijk niveau brengen met het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Gemert-Bakel heeft een gezonde financiële basis. Dat betekent dat haar inkomsten en uitgaven structureel in evenwicht zijn."

Leeswijzer

De opbouw van de begrotingsnota is als volgt:

1. Algemene informatie en procedure behandeling begrotingsnota in gemeenteraad;
2. Financiële positie gemeente;
3. Financiële uitgangspunten begroting 2017-2020;
4. Financiële doorkijk 2017-2020.

1.2 Procedure behandeling Begrotingsnota

De behandeling van de Begrotingsnota 2017 is als volgt:

Omschrijving	Wanneer	Wie
Vaststelling begrotingsnota door B&W	6 juni 2016	B&W
Verzending begrotingsnota	9 juni 2016	Griffie
B&W informatiebijeenkomst	15 juni 2016	Raad
Commissiebehandeling	22 + 23 juni 2016	Raad
Vaststelling beantwoording schriftelijke vragen	5 juli 2016	B&W
Vaststelling begrotingsnota	14 juli 2016	Raad

De meicirculaire 2016 is op 31 mei 2016 verschenen en is verwerkt in deze begrotingsnota.

2. Financiële positie gemeente

2.1 Inleiding

Uitgangspunt voor de begroting 2017 is de meerjarenbegroting 2016-2019 zoals door de gemeenteraad vastgesteld op 10 december 2015.

Na 10 december 2015 heeft de gemeenteraad een aantal besluiten genomen met financiële gevolgen die zijn doorwerking hebben op de begroting 2017 en verder. Verder wordt tegelijkertijd met de begrotingsnota 2017 de jaarrekening 2015 en 2^e financiële rapportage 2016 aangeboden.

2.2 Jaarrekening 2015

De jaarrekening 2015 sluit met een batig saldo van € 3.576.151. De algemene reserve op de balans in deze jaarrekening bedraagt ruim € 8,3 miljoen negatief. Dit is de stand voor resultaatbestemming 2015. Via resultaatbestemming bepaalt de gemeenteraad welk deel van het voordeel in de algemene reserve wordt gestort. De stand per eind 31-12-2015 van de algemene reserve had volgens het met de provincie afgesproken schema € 7,7 miljoen negatief moeten bedragen. Na de door het college voorgestelde bestemming van het jaarrekening-saldo loopt de gemeente voor op dit schema.

Op basis van de jaarrekening 2015 dienen een aantal budgetten structureel bijgesteld te worden. Dit is verwerkt in de 2e financiële rapportage 2016. Deze structurele doorwerking is indicatief meegenomen in deze begrotingsnota 2017 omdat de gemeenteraad op het moment van opstellen van de begrotingsnota hier nog geen besluit in heeft genomen. In de 2^e financiële rapportage 2016 zijn verder alle collegebesluiten tot en met 26 april 2016 meegenomen.

2.3 Preventief toezicht

De gemeente Gemert-Bakel heeft in 2012 een negatieve algemene reserve gekregen van ruim € 11 miljoen als gevolg van verliezen op de grondexploitatie. Omdat wij niet in staat waren deze negatieve reserve binnen 4 jaar weg te werken, is de gemeente Gemert-Bakel in 2013 onder het preventieve toezicht van Gedeputeerde Staten gesteld.

Met de provincie zijn wij een termijn overeengekomen van maximaal 10 jaar om deze negatieve reserve in te lopen. Daarvoor wordt jaarlijks in de begroting € 1.100.000 vrij gemaakt om te storten in de algemene reserve. In de nota reserves en voorziening wordt voorgesteld deze negatieve reserve in 2016 in zijn geheel in te lopen.

De begroting wordt net zoals afgelopen jaren in december vastgesteld om zo de gevolgen van de septembercirculaire nog in de begroting te kunnen meenemen. Wettelijk dient een gemeentelijke begroting voor 15 november van het voorgaande jaar te worden ingestuurd naar de provincie. Voor het niet tijdig insturen van de begroting zijn er twee sancties. Allereerst komt een gemeente automatisch onder preventief toezicht te vallen. Daarnaast wordt de wekelijkse betaling van de algemene uitkeringen enige weken opgeschort. Omdat op dit moment voor het lenen van kort geld negatieve rentes gelden, raakt deze opschorting de gemeente financieel niet.

Voor het begrotingsjaar 2017 zal de gemeente Gemert-Bakel vanwege de inzenddatum van de begroting daarom nog onder preventief toezicht vallen.

3. Financiële uitgangspunten begroting 2017 – 2020

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan de financiële uitgangspunten opgenomen voor de meerjarenraming 2017-2020. Dit vormt de technische basis voor verdere uitwerking van de begroting.

Daarbij is rekening gehouden met de uitgangspunten uit het 'Herstelplan eigen vermogen 2012-2025', welke op 5 april 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld.

3.2 Basiscijfers begroting 2017

Bij het opstellen van de begroting 2017 worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

a. Kerngegevens/groei van de gemeente:

In de begroting wordt rekening gehouden met groei van de inwonersaantallen en het aantal woningen. Ten aanzien hiervan is uitgegaan van de volgende aantallen:

Omschrijving	Aantallen per 1 januari				
	2016	2017	2018	2019	2020
Inwoneraantallen	29.647	29.797	29.947	30.097	30.247
Aantal woningen	12.582	12.662	12.742	12.822	12.902

Deze cijfers zijn van belang voor berekening van de algemene uitkering.

b. Loonkostenontwikkeling:

Op 28 januari 2016 heeft de VNG een principeakkoord bereikt met de bonden voor een nieuwe CAO Gemeenten 2016. De nieuwe CAO loopt van 1 januari 2016 tot 1 mei 2017. De salarissen stijgen structureel met 3,4%, waarvan 3,0% per 1 januari 2016 en 0,4% per 1 januari 2017. Dit kan worden opgevangen binnen de huidige meerjarenraming.

c. Prijsontwikkeling budgetten:

In 2015 is de inflatie voor overheidsconsumptie (prijs intermediair verbruik) uitgekomen op een niveau van 1,3%. Volgens het Centraal Plan bedraagt de verwachte prijsstijging voor overheidsconsumptie in 2016 circa 1,0%. Aan de lastenkant verhogen wij budgetten, evenals in 2016, niet standaard met een inflatiepercentage.

Gezien de financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel vinden wij het acceptabel dat er een beperkt percentage voor inflatie van 1,0% wordt toegepast aan de batenkant (o.a. leges en tarieven sportaccommodaties).

d. Afschrijven:

Voor de afschrijvingsmethodiek en de afschrijvingstermijnen worden de bepalingen gevolgd zoals vastgesteld in de gemeentelijke financiële verordening uit 2013. In deze verordening is bepaald dat er gestart wordt met afschrijven in het jaar volgend op het gereedkomen van de investering. De provincie heeft ons erop gewezen dat in dat geval er sprake is van een incidentele bate, die opgenomen dient te worden in het overzicht van incidentele baten en lasten. Wij zullen hier rekening mee houden.

e. Rente

Voor de lange rente (> 1 jaar) willen we aansluiten op het gemiddelde van de huidige leningenportefeuille namelijk 3,7%. De rente voor het aantrekken van kort geld is op dit moment extreem laag. Voor 2017 wordt uitgegaan van een rente van 1,0%.

De rekenrente van de bouwgrondexploitatie wordt gelijk gesteld aan de werkelijke rente van 3,7% conform de nieuwe regelgeving BBV. In de begroting 2016-2019 was hier al vooruitlopend op de nieuwe regelgeving rekening mee gehouden.

f. Onvoorziene uitgaven

Met het opstellen van de begroting 2015 is besloten de incidentele aframingen van budgetten in het kader van zerobudgetting structureel te maken. De raad heeft als buffer de post Onvoorziene uitgaven gelijktijdig verhoogd van € 70.000 naar € 220.000. In de begroting 2016 zijn een aantal aframingen zerobudgetting structureel teruggedraaid. De post onvoorzien daalde daarmee weer naar € 134.000. Voor 2017 zal dit bedrag weer dalen naar de oorspronkelijke grote van € 70.000 als uw gemeenteraad het voorstel nieuw beleid voor handhaving overneemt. Zie hiervoor paragrafen 4.9 en 4.10.

Gegeven het karakter van de post Onvoorziene uitgaven moet deze voor alle mogelijk zaken aangewend kunnen worden. Het BBV geeft geen nadere regels voor het omgaan met de post Onvoorziene uitgaven. Door de raad zijn in de financiële verordening geen beperkingen aan de bestedingsrichting van de post Onvoorziene uitgaven opgenomen. De post Onvoorziene uitgaven wordt, uit het oogpunt van een verantwoord financieel beleid, aangewend voor incidentele uitgaven.

De gemeenteraad besluit over uitgaven uit de post Onvoorziene uitgaven. Het college is wel gemandateerd over de post Onvoorziene uitgaven te mogen beschikken als de uitgave niet meer bedraagt dan € 5.000. Via de financiële rapportages wordt de raad periodiek geïnformeerd over het verloop van de post Onvoorziene uitgaven.

g. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Voor de berekening van de algemene uitkering wordt voor de begroting 2017 uitgegaan van de septembercirculaire 2016 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (contante prijzen). Het effect van de meicirculaire 2016 is verwerkt in deze begrotingsnota.

Indien de algemene uitkering elementen van aanwijsbare beleidsintenties van het rijk bevat welke (verplichte) uitgaven met zich meebrengen, dan worden deze niet standaard gereserveerd. Het oormerken van deze middelen is een separate afweging.

h. Toerekening ambtelijke kosten aan bouwgrondexploitatie

Net zoals voorgaande jaren wordt de toerekening van ambtelijke kosten aan de bouwgrondexploitatie gemaximaliseerd op € 500.000 per jaar.

3.3 Reserves en voorzieningen

Weerstandsvermogen

In de jaarrekening 2015 is het weerstandsvermogen berekend op € 7.651.000. Normaliter is dat bedrag als buffer aanwezig in de algemene reserve. Met een algemene reserve van € 0 is dat echter niet het geval. Daarom wordt in deze begrotingsnota voorgesteld de overschotten op de begroting te storten in de algemene reserve voor opbouw van het weerstandsvermogen.

Hoogte storting in reserves en voorzieningen

De dotatie voor 2017 en verder wordt in principe op hetzelfde niveau gehouden zoals in de meerjarenraming 2016-2019 is opgenomen.

Inflatietoevoeging reserves en voorzieningen:

De toevoeging van inflatie aan de reserves is bij de begroting 2015 komen te vervallen. Er wordt verder standaard geen inflatiecorrectie toegevoegd aan de voorzieningen. Bij de voorziening IGP - Bakelse Plassen wordt wel rekening gehouden met renteopbrengsten in verband met contractuele afspraken.

Beheerplannen

In deze collegeperiode worden de beheersplannen wegen, sport en groen (inclusief bomen) geactualiseerd. Dit vanuit de wens om het dagelijks onderhoud en de daaraan verbonden budgetten te integreren in de beheersplannen. Verder zullen er verbindingen tussen de beheersplannen in de openbare ruimte worden gelegd. Bijvoorbeeld het bomenbeleid uit het beheersplan groen heeft invloed op de mate van worteldruk en daarmee het beheersplan wegen.

In 2013 zijn de beheersplannen van wegen en gebouwen op 75% geraamd. Dit is toegestaan omdat de gemeente onder preventief toezicht van de provincie valt. Deze 75% is afgeleid van de zgn. artikel 12 regelgeving voor gemeenten. Het beheerplan is een raming met vaste termijnen voor onderhoud. In de praktijk is gebleken dat gemeenten die het financieel zwaar hebben kritisch kijken of onderhoud niet een of meerdere jaren uitgesteld kan worden ten opzichte van het beheersplan. In de nota reserves en voorzieningen 2016 wordt voorgesteld de negatieve algemene reserve volledig in te lopen. Daarmee is er minder legimitatie om vast te houden aan deze 75% norm. In deze begrotingsnota wordt voor wegen en gebouwen daarom uitgegaan van 100%.

3.4 Tarieven 2017

OZB

In het collegeprogramma is vastgelegd dat we in deze collegeperiode streven naar een OZB-niveau dat op het eind van deze raadsperiode gelijk is aan het gemiddelde niveau van de provincie Noord-Brabant. In het tarief van 2016 is een éénmalige teruggave verwerkt van de te veel betaalde OZB in 2015 voor een totaal bedrag van € 166.000.

Voor 2017 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Stijging tarieven met 1,0% inflatie;
- Areaaluitbreiding van € 53.000;
- Eenmalige teruggave OZB 2016 omzetten naar een structurele teruggave.

Geraamde OZB opbrengst	2017	2018	2019	2020
Was	7.481	7.609	7.739	7.869
Wordt	7.312	7.439	7.566	7.695
Verschil	169N	170N	173N	174N

Bedragen maal € 1.000

De tarieven blijven daarbij op het niveau van 2016 behoudens een inflatie van 1,0%.

Afvalstoffenheffing

Bij de vaststelling van de tarieven van de afvalstoffenheffing zal worden uitgegaan van volledige kostendekking.

In de begroting 2016 is een onttrekking gedaan van € 200.000 aan de reserve afval ter verlaging van de tarieven. Gezien de huidige uitgaven binnen afval kan deze onttrekking voor 2017 achterwege blijven en de tarieven ten opzichte van 2016 nog eens met € 19 omlaag.

Rioolheffing

Bij de vaststelling van de tarieven van de rioolheffing zal worden uitgegaan van volledige kostendekking. Dit betekent een inflatiecorrectie van 1,0%.

Leges

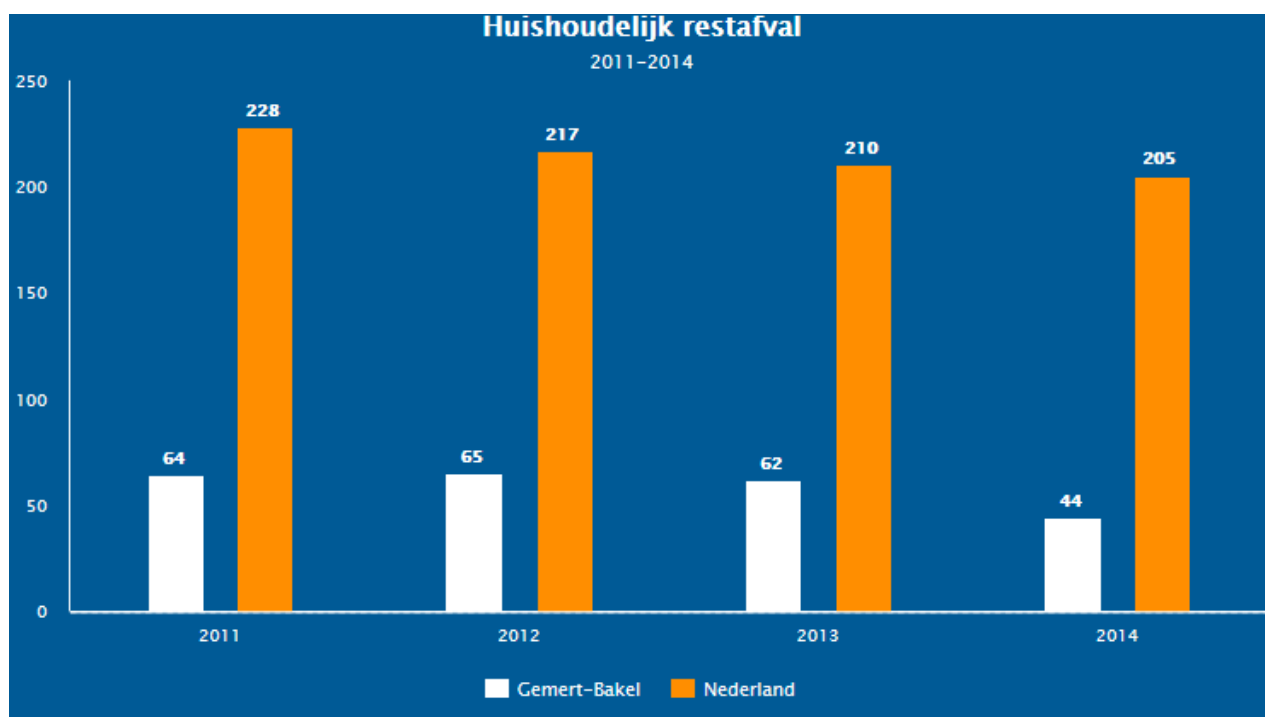
De legestarieven in 2016 zijn niet volledig kostendekkend. Uitgangspunt blijven kostendekkende leges. Hiervoor wordt geen inhaalslag gedaan in 2017 en verder. De tarieven stijgen enkel met 1,0% gelijk aan de inflatie.

Gemiddelde tarieven Noord-Brabant

De gemiddelde lasten in 2016 bedragen in de Brabantse gemeente € 756,60 (OZB, riool, afval) voor een meerpersoonshuishouden. In Gemert-Bakel bedragen voor een meerpersoonshuishouden in 2016 de lasten € 756,00 (zie begroting 2016).

Bron voor het Brabants gemiddelde is het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). Deze gegevens zijn gepubliceerd in maart 2016. De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast recht en een vergoeding per lediging. COELO rekent voor alle gemeenten met hetzelfde gemiddelde aantal ledigingen. Gemert-Bakel kent echter een hoge mate van gescheiden inzamelen van afval en daardoor minder aanbiedingen van restafval. Volgens COELO betaalt in Gemert-Bakel een gemiddeld gezin € 262 per jaar aan afvalstoffenheffing. Onze eigen berekening komt uit op € 183 per jaar, wat ook strookt met de jaarlijkse werkelijke inkomsten.

In onderstaand staatje is het jaarlijks gemiddeld aangeboden kg huishoudelijk restafval per huishouden in Nederland weergegeven ten opzichte van Gemert-Bakel. Duidelijk is dat wat betreft aantal kg Gemert-Bakel ver onder het gemiddelde van Nederland ligt.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Verhuur gebouwen en sportaccommodaties

De tarieven voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden gebaseerd op de huidige tarieven vermeerderd met de verwachte inflatie van 1,0%. Bij onze overige gebouwen volgen we de contractueel afgesproken indexaties.

Bouwgrondexploitatie

Voor de grondprijzen krijgt de gemeenteraad een voorstel in december 2016 aangeboden, net zoals in voorgaande jaren gelijktijdig met de begroting.

Met de verwachte winsten in de bouwgrondexploitatie wordt niet gerekend in de begroting. Op het moment dat er winsten behaald worden zijn dat incidentele voordelen in de betreffende jaarrekening. Voor verwachte verliezen wordt direct een voorziening genomen.

3.5 Vennootschapsbelasting

Gemeenten moeten vanaf 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VPB) betalen over de fiscale winst die zij met ondernemingsactiviteiten maken. Het doel van de wetswijziging is om oneerlijke concurrentie tussen privaatrechtelijke- en publiekrechtelijke ondernemingen weg te nemen. Hiermee komt het Rijk tegemoet aan bezwaren van de Europese Commissie.

Uit onze inventarisatie blijkt dat alleen bij de bouwgrondexploitatie financiële impact valt te verwachten. Bij de andere activiteiten gaan we op grond van de huidige inschatting er van uit dat hier geen VPB druk op van toepassing is. Bij deze onderdelen kan het echter wel voor een administratieve lastenverzwaring zorgen, indien hier geen afspraken gemaakt kunnen worden met de belastingdienst. Voor activiteiten met een kleine jaarlijkse winst of schommelende resultaten en voor vrijgestelde activiteiten is de gemeente namelijk verplicht om een fiscale administratie te voeren.

Aan de hand van de toegestane fiscale kosten is een jaarlijkse exploitatie berekend voor alle complexen. Deze exploitatieberekening leidt tot een fiscaal resultaat. Alle bouwgrondexploitaties vallen binnen één cluster grondexploitatie. Over de totale jaarwinst binnen dit cluster moet 25% VPB berekend worden. Rekening houdend met onderlinge verrekeningen en verliesverrekeningen wordt een gemiddelde VPB-last ingeschat van € 40.000 per jaar op basis van de huidige gepubliceerde fiscale uitgangspunten. Deze kosten mogen toegerekend worden aan de betreffende complexen waarbij er sprake is van winstverdamping. In de begroting hoeft hierdoor geen rekening gehouden te worden met een VPB-last.

In de grondexploitatiecijfers zoals aangeboden voor de gemeenteraadsvergadering van 14 juli 2016 zijn deze cijfers nog niet verwerkt omdat het op dit moment inschattingen betreffen waarbij uitwerking van de regelgeving landelijk nog ter discussie staat. Verwacht wordt dat aan het einde van 2016 definitief de gevolgen bekend zijn, dit is ruim op tijd voor de eerste aangifte VPB over 2016.

3.6 Vernieuwde regelgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Aanleiding

Bij de invoering van het BBV in 2004 lag de nadruk op het versterken van de positie van de gemeenteraad. Er zijn ruim 10 jaar na invoering van het BBV diverse ontwikkelingen geweest die vroegen om vernieuwing van het BBV. Zo zijn de financiële stukken waarmee de raad dit proces kan sturen voor niet financieel specialisten te weinig toegankelijk gebleken en niet goed vergelijkbaar met andere gemeenten is een landelijk breed gedragen opvatting. In 2014 heeft daarom een door de VNG ingestelde adviescommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de VNG, het ministerie van BZK en vertegenwoordigers van gemeenten en provincies, onder leiding van Staf Depla, wethouder van Eindhoven, een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. De adviezen hebben betrekking op een breed spectrum van onderwerpen met als rode draad het versterken van de sturing en verantwoording voor de raad.

Op 1 juli 2015 heeft het ministerie de brochure Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording gepubliceerd met de voornemens tot verwerking van de adviezen en de

consequenties voor het BBV. Naar aanleiding van de reacties op de daarop volgende consultatieronde en het advies van de Raad van State zijn de wijzigingen op 17 maart 2016 geplaatst in het staatsblad en daarmee direct van kracht geworden.

Wijzigingen grondexploitatie

De wijzigingen voor de grondexploitatie gaan in per begrotingsjaar 2016. In de begroting 2016 hebben wij al geanticipeerd op de toen aangekondigde wijzigingen. Concreet betekent dit een verlaging van het naar de bouwgrondexploitatie toe te rekenen rentepercentage van 4,0% naar 3,7%. Structureel kostte dit de begroting € 253.770 en is dus al in onze meerjarenbegroting verwerkt.

Daarnaast is de verdisconteringsvoet voor het contact maken van de voorziening grondexploitatie aangepast in de BBV. Hiervoor hanteerden wij altijd ons eigen rentepercentage (3,7%) maar voor de betere vergelijkbaarheid tussen gemeenten onderling schrijft de BBV nu een vast percentage voor van 2%. Hiervoor is een éénmalige bijstorting van € 1.100.000 noodzakelijk, dit is verwerkt in de nota reserves en voorziening 2016 zoals die op de agenda staat van de raadsvergadering van 14 juli 2016.

Wijzigingen indeling begroting en jaarrekening

De wijzigingen voor indeling van de begroting en jaarrekening gaan hoofdzakelijk in per begrotingsjaar 2017. Deze zijn:

1. Verbeterde informatie over verbonden partijen;
2. Een uniforme basisset van financiële kengetallen;
3. Een uniforme basisset van beleidsindicatoren;
4. Een uniforme indeling in taakvelden;
5. Vernieuwing van de accountantscontrole;
6. Inzicht in de overheadkosten een eenvoudiger wijze van toerekening van kosten en rentelasten;
7. Activeren investeringen openbare ruimte.

De eerste twee wijzigingen zijn al eerder gepubliceerd en doorgevoerd in de begroting 2016 en jaarrekening 2015. De overige wijzigingen worden verwerkt in de begroting 2017. Enkel aan het activeren van investeringen openbare ruimte zijn financiële gevolgen verbonden.

Activeren investeringen openbare ruimte

Op dit moment wordt er in de BBV een verschil gemaakt tussen investeringen met economisch nut en met maatschappelijk nut. De kosten van investeringen met economisch nut dienen gelijkmatig over de levensduur van de investering verdeeld te worden via afschrijving en rente (=activeren). Bij investeringen met een maatschappelijk nut zoals wegen, bruggen, en pleinen heeft een gemeente nu nog de keuze hoe deze te dekken. De investering kan worden gedekt uit een reserve of kan net zoals bij economisch nut worden geactiveerd.

Vanaf 2017 wordt activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht gesteld en vervalt de eigen keuzemogelijkheid van de gemeente. Redenen hiervoor zijn een betere vergelijkbaarheid tussen gemeenten en dat kosten van de investeringen ten laste komen van burgers en bedrijven die er profijt van hebben. Onderhoudskosten die leiden tot een levensduurverlenging of een significante kwaliteitsverbetering worden daarbij ook gezien als investering.

In de Notitie Activering, waardering en afschrijving uit december 2014 heeft de gemeenteraad het volgende vastgesteld: “Alle investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte activeren” en “De kosten van groot levensduurverlengend onderhoud van sport en gebouwen activeren op basis van de componentenregeling”. Het beleid van de Gemert-Bakel sluit in belangrijke mate dus al aan op de nieuwe regelgeving.

Voor wegen heeft de nieuwe regelgeving nog wel gevolgen. De investeringen daarin worden nu nog gedekt uit de betreffende voorziening. Verder staat in 2017 gepland om de herinrichting omgeving IKC Gemert uit de reserve onderwijs te betalen. Deze uitgaven dienen met ingang van 2017 te worden geactiveerd. Zowel in de aangeboden nota reserves en voorzieningen 2016 als in deze begrotingsnota zijn de financiële gevolgen hiervan vertaald.

4. Doorkijk 2017 - 2020

4.1 Inleiding

De basis voor de begrotingsnota 2017 is de meerjarenraming 2016-2019 zoals vastgesteld in de gemeenteraad van 10 december 2015. Sindsdien hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan. Daarnaast zijn er een aantal ambities voor 2017 en verder. De effecten hiervan zijn in dit hoofdstuk verwerkt. In de laatste paragraaf is het saldo van de begrotingsnota 2017 opgenomen.

4.2 Besluitvorming gemeente na vaststelling meerjarenraming 2016-2019

Basis voor de begrotingsnota 2017 is de meerjarenraming 2016-2019 zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 10 december 2015. De gemeenteraad heeft na die datum een aantal besluiten genomen met invloed op de meerjarenraming 2017-2020. Het financieel effect van de 2^e financiële rapportage 2016 is daarbij indicatief omdat de gemeenteraad hier op 14 juli 2016 nog een besluit over moet nemen.

Nr.	Omschrijving	2017	2018	2019	2020
1	Moties en amendementen begroting 2016	17V	17V	17V	17V
2	1 ^e financiële rapportage 2016	44V	2V	2V	2V
3	2 ^e financiële rapportage 2016	18V	18V	18V	17V
	Totaal effect	79V	37V	37V	36V

4.3 Nota reserves en voorzieningen

Gelijktijdig met deze begrotingsnota wordt de gemeenteraad de nota reserves en voorzieningen 2016 aangeboden. Naast de éénmalige vrijval zoals vermeld in deze nota zijn hier ook structurele gevolgen aan verbonden. Deze structurele gevolgen staan in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Vervallen jaarlijkse storting algemene reserve	1.100V	1.100V	1.100V	1.100V
Kapitaallasten wegen	69N	138N	192N	275N
Lagere storting voorziening wegen	195V	196V	196V	197V
Geen storting voorziening pensioenen wethouders nodig	189V	189V	189V	189V
Opnemen kapitaallasten in begroting	235N	235N	235N	235N
Totaal effect	1.180V	1.112V	1.058V	976V

Algemene reserve

Voor het inlopen van de negatieve algemene reserve stond in de begrotingen 2013 t/m 2016 standaard een jaarlijks bedrag van € 1.100.000 opgenomen te storten in deze algemene reserve. Omdat de algemene reserve niet meer negatief staat eind 2016 vervalt deze verplichting met ingang van 2017. Daarmee valt € 1.100.000 structureel vrij in de begroting.

Voorziening wegen

Door de voorziening wegen enkel in te zetten voor groot onderhoud conform de (nieuwe) BBV voorschriften hoeft er jaarlijks € 195.000 minder gestort te worden in de voorziening. Voor de investeringen samenhangend met levensduur verlengend onderhoud (rehabilitatie), herinrichting wegen en nieuwe wegen, komen kapitaallasten in de begroting. Deze lopen op tot € 346.000 in 2023.

Voorziening pensioenen wethouders

Omdat de voorziening pensioenen wethouders in 2016 direct wordt aangevuld naar het gewenste niveau vervalt de verplichting om ieder jaar een bedrag in deze voorziening te storten. De jaarlijkse storting van € 189.000 was namelijk bedoeld om naar het gewenste bedrag toe te groeien.

Reserves kapitaallasten

Op dit moment worden nog een aantal reserves kapitaallasten ingezet om voor een bedrag van € 235.000 aan jaarlijkse afschrijvingen af te dekken. Bij de nota reserves en voorzieningen 2016 wordt voorgesteld deze reserves kapitaallasten op te heffen. Hierdoor is er in de begroting geen dekking meer voor de jaarlijkse last van € 235.000 en daarmee een nadeel voor het begrotingssaldo.

4.4 Nog openstaande bezuinigingen

Van de bezuinigingen zoals afgesproken in de begroting 2013 zijn er nog drie onderhanden.

Bezuiniging	Huidig 2017	Voorgesteld 2017
Toeristenbelasting	255	255
Binnensport	130	0
Kunstlokaal	0*	0*

* Deze bezuiniging gaat in per 2018. Het structurele bedrag van € 50.000 is daarbij ongewijzigd

Toeristenbelasting

In 2012 is besloten om arbeidsmigranten in de heffing te betrekken en de te verwachten opbrengst van de Toeristenbelasting is structureel verhoogd met € 255.000 per jaar. Dit bedrag is in 2013 t/m 2015 nog niet gerealiseerd. De toegepaste forfaits in de verordening alsmede het in beeld brengen van de werkelijke overnachtingen dragen hieraan bij. In de jaarrekening 2014 zijn de bedragen voor 2013 en 2014 daarom gehalveerd naar € 175.000.

Naar aanleiding van een inventariserend onderzoek in 2015 wordt de heffing van de toeristenbelasting geoptimaliseerd. Najaar 2015 en voorjaar 2016 zijn er inventarisaties uitgevoerd door een extern bureau. De aanslagen 2013 en 2014 zullen omstreeks de zomervakantie worden opgelegd. De aanslagen 2015 in het najaar van 2016.

Op basis van de inventarisaties is er geen aanleiding de geraamde bedragen bij te stellen. Anders gezegd: we verwachten de geraamde opbrengst te realiseren. Het voor de jaren 2013 en 2014 gehalveerde bedrag heeft te maken met de voor die jaren nog geldende toepassing van het forfait. Ingaande 2015 is dit uit de verordening gehaald om eerst vast te stel-

len wat een reëel forfait is. Op basis van deze ervaringscijfers zullen wij zo spoedig mogelijk weer overgaan tot het mogelijk maken van een forfait.

In de praktijk zien wij de ontwikkeling dat door de controles in het kader van de toeristenbelasting in toenemende mate seizoenarbeiders zich in laten schrijven in het BRP omdat ze langer dan drie maanden werkzaam zijn in Nederland. Dan kan geen toeristenbelasting worden geheven. Wel tellen ze mee voor de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Binnensport

Op dit moment worden periodieke gesprekken met BinnenSportVerenigingen (BSV) gevoerd voor overname van de exploitatie van sporthal Molenbroek. Gedurende de gesprekken is gebleken dat een besparing van € 130.000 niet reëel is. Voorgesteld wordt de totale taakstelling te laten vervallen.

Kunstlokaal

De eerste structurele bezuiniging van € 50.000 is doorgevoerd per 1-1-2014. Voor 2014 is daarmee de doelstelling gerealiseerd. De raad heeft in de begroting 2016 besloten om de tweede structurele bezuiniging van € 50.000 uit te stellen naar 1-1-2018. Door dit uitstel krijgt Kunstlokaal financieel de ruimte om de benodigde organisatieveranderingen door te voeren, zodat de bezuinigingsdoelstelling uiteindelijk behaald kan worden. Ieder kwartaal worden gesprekken gevoerd met Kunstlokaal. Deze gesprekken geven geen aanleiding om de taakstelling ter discussie te stellen.

4.5 Gemeenschappelijke regelingen

In de begroting van Gemert-Bakel worden de bedragen 2017 opgenomen zoals vastgesteld door de gemeenschappelijke regelingen. De provincie staat niet toe voor te sorteren op mogelijke bezuinigingen binnen deze gemeenschappelijke regelingen. In onderstaande tabel zijn de verschillen ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting opgenomen:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
MRE	4N	5N	6N	7N
MRE extra middelen Brainport	17N	17N	17N	17N
ODZOB	8N	8N	8N	8N
VRBZO	27N	28N	28N	28N
GGD	1V	6N	13N	20N
Totaal effect	55N	64N	72N	80N

Indien de bijdragen meerjarig geïndexeerd zijn door de gemeenschappelijke regeling wordt het geïndexeerd bedrag in onze begroting opgenomen. Dat is ook de verklaring voor de stijgende kosten in 2018 en verder bij een aantal gemeenschappelijke regelingen.

Uitvoeringskosten Peelsamenwerking

Voor de Peelsamenwerking zijn nog geen bijstellingen van het budget bekend. In 2015 zijn deze kosten opgevangen binnen het Sociaal Domein omdat het samenwerken op dat gebied betrof.

4.6 Overige bijstellingen

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Leges omgevingsvergunning	111N	111N	111N	111N
Leges bestemmingsplannen	60V	60V	60V	60V
Hogere urenafname ODZOB	60N	60N	60N	60N
Raming toeristenbelasting	-	-	51N	51N
Beheer civiele kunstwerken	6N	6N	16N	11N
Bomenbeheer en vervanging	187N	125N	125N	125N
Onderhoud ecologische verbindingzones	25N	25N	25N	25N
Totaal	329N	267N	328N	323N

Leges omgevingsvergunning, activiteit bouwen

De aard van de aanvragen verandert. Er worden steeds meer vergunning plichtige kleinere aanvragen ingediend, de grote bouwplannen lopen terug in aantallen. Het totaal aantal ingediende aanvragen neemt echter wel toe waardoor de werkzaamheden niet afnemen. In 2017 en verder wordt € 111.000 aan minder opbrengsten verwacht.

Leges bestemmingsplannen en hogere urenafname ODZOB

Afgelopen jaren zijn er steeds meer leges opgehaald dan begroot. Gemiddeld over de laatste 4 jaar is de opbrengst € 191.000. De opbrengst voor 2017 wordt daarom structureel met € 60.000 verhoogd. De extra werkzaamheden die dit met zich meebrengen worden ingevuld door medewerkers van de ODZOB. De kosten voor extra inhuur zijn gelijk aan de hogere legesopbrengsten. Hierdoor wordt het mogelijk gemaakt om meer en sneller ruimtelijke procedures te doorlopen voor de aanvrager.

Toeristenbelasting

Ingaande 2019 is een verhoogde opbrengst in de meerjarenbegroting opgenomen voor een bedrag van € 51.000. Dit is destijds gedaan vanwege verwachte ontwikkelingen met betrekking tot de Rooije Asch en het kasteel. Deze verhoging hebben wij nu ongedaan gemaakt omdat er op dit moment geen signalen zijn dat een en ander dan zal zijn gerealiseerd.

Beheer civiele kunstwerken

In de gemeenteraad van 14 juli 2016 wordt een beheerplan (inclusief vervangingen) civiele kunstwerken aangeboden. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in deze begrotingsnota.

Bomenbeheer en vervanging

In de gemeenteraad van 14 juli 2016 wordt een bomenbeleidsplan aangeboden. Voor vervangingen is structureel een bedrag van € 110.000 nodig. Voor nader onderzoek, specialistische snoei en abonnementen is structureel € 15.000 benodigd. Daarnaast is er in 2017 eenmalig € 62.000 nodig voor VTA (visual tree assessment) controle.

Onderhoud ecologische verbindingzones (EVZ)

Afgelopen jaren zijn binnen de gemeente verschillende ecologische verbindingzones (EVZ's) aangelegd. Het onderhoud werd in overleg met het waterschap uitgevoerd waarbij

de gemeente voor haar deel van de werkzaamheden in natura betaalde door de inzet van eigen personeel. Met de reorganisatie in 2014 is de personele inzet komen te vervallen.

Het waterschap is sinds 2014 aan de slag gegaan met een bestek voor het onderhoud van de EVZ's. Na een jaar van proefdraaien, waarbij het waterschap het grootste deel van de onderhoudskosten op zich heeft genomen vraagt zij nu wel een financiële bijdrage van de gemeente. Het betreft een bijdrage van 50 % van de onderhoudskosten. Voor de financiering in het jaar 2016 komt hiervoor nog een voorstel naar het college en de raad.

Voor het onderhoud van deze EVZ's zijn structureel middelen nodig, echter er is nu niets gereserveerd in de reguliere budgetten groenonderhoud. Voor 2017 is de gemeentelijke bijdrage begroot op € 22.500. De jaren daarna wordt de bijdrage hoger omdat dan ook de EVZ Peelse Loop is ingericht en later ook nog de EVZ Snelle Loop.

4.7 Herverdeling algemene uitkering

Het groot onderhoud aan het verdeelstelsel is in 2 fasen verlopen, in 2015 en 2016. Als onderdeel van de 2e fase zijn de kosten van het subcluster volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing (hierna: VHROSV) herijkt. Conclusie was dat scheefgroei was ontstaan ten aanzien van kosten van bestemmingsplannen, vooral in buitengebieden. Daarom werden de ijkpunten aangepast in het voordeel van plattelandsgemeenten. Dat onderzoek moest worden overgedaan omdat de methodiek voor verbetering vatbaar was. Toch is dit met ingang van 2016 voor 1/3e deel doorgevoerd. Inmiddels zijn in maart 2016 de resultaten van het nieuwe onderzoek bekend geworden. Ze hielden een bevestiging in van het eerste. De minister van BZK heeft vervolgens de VNG en Raad Financieel Toezicht (RFV) gevraagd advies uit te brengen over de vraag of nu het resterende 2/3e deel alsnog moet worden ingevoerd. De minister gaf aan dat hij niet genoeg tijd had deze adviezen nog in de meicirculaire mee te nemen.

Als het onderzoek uit maart 2016 onverkort wordt uitgevoerd levert dit € 27 per inwoner extra op voor Gemert-Bakel. Dit staat voor een structureel hogere bijdrage uit de algemene uitkering van afgerond € 800.000. Daarbij is 2017 nog wel een overgangsjaar, de verwachting is dat het voordeel dan beperkt wordt tot € 15 per inwoner extra.

In deze begrotingsnota is nog geen rekening gehouden met deze mogelijke extra middelen. Er ligt nog geen besluit van de minister onder, het bedrag is daarmee nog niet hard genoeg om op te nemen. De minister heeft op 31 mei 2016 aangegeven voor de zomer van 2016 met een besluit te komen.

4,8 Uitkomsten meicirculaire 2016

Op 31 mei 2016 is de meicirculaire 2016 verschenen. Op 9 juni 2016 heeft het ministerie een gecorrigeerde meicirculaire 2016 gepubliceerd. U bent hier nader over geïnformeerd in de vorm van een RIN. Het budgettair effect van de meicirculaire na aftrek van te oormerken gelden staat in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Meicirculaire 2016	72V	106V	103N	106V

4.9 Nieuw beleid

Voorziening bushaltes

Eénmalig € 10.000 voor 2017.

In het collegeprogramma is het volgende opgenomen onder de paragraaf “meer kwaliteit realiseren”:

- De kwaliteit van de openbare ruimte (bv. wegen, fietspaden, verlichting) en voorzieningen moeten op orde zijn en moeten goed bereikbaar zijn.
- Gemert-Bakel is beter bereikbaar.

Onderdeel van de bereikbaarheid van Gemert-Bakel en de voorzieningen is het openbaar vervoer. In de afgelopen jaren is geconstateerd dat op een aantal plekken de voorzieningen bij de bushaltes onvoldoende aansluiten bij de vraag. Met name het ontbreken van een aantal fietsrekken en de kwaliteit van de fietsrekken. Om het openbaar vervoer te stimuleren is het hebben van goede voorzieningen bij de bushaltes onontbeerlijk. Voorgesteld wordt om in 2016 in kaart te brengen waar de knelpunten zitten op het gebied van de voorzieningen bij de bushaltes en deze in 2017 op te lossen. Daarmee wordt invulling gegeven aan het regionale beleid waarin het veraangename van Openbaar Vervoer als doel geformuleerd is. In het gevraagd bedrag is rekening gehouden met een schatting van ongeveer 200 fietsstallingsplaatsen. Er zijn voor deze maatregel provinciale subsidiemogelijkheden (50-80%) waardoor de bijdrage vanuit de gemeente lager is.

Plattelandsontwikkeling

Eénmalig € 50.000 voor 2017. In de begrotingen 2013 t/m 2016 zijn ook ieder jaar incidentele bedragen met vergelijkbare omvang ter beschikking gesteld door de gemeenteraad.

Het buitengebied is en blijft van groot economisch belang doordat agrarische ondernemers in staat zijn om zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord te ondernemen zonder dat dit gepaard gaat met een te grote overbelasting voor de omgeving. De gemeente werkt samen met andere organisaties aan een zorgvuldige veehouderij in Gemert-Bakel. De aandachtsgebieden in Gemert-Bakel zijn in samenwerking met inwoners en bedrijven benoemd. De gemeente faciliteert het proces. De gemeente zet actief in op instrumenten waardoor agrarische ondernemers hun imago kunnen verbeteren. Zo stimuleert de gemeente dat agrarische ondernemers de dialoog en BZV toepassen bij vergunningverlening. Tevens wordt ingezet op het werk maken van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) en een plan van aanpak voor erfbeplanting. De gemeente toetst op gezondheid en veehouderij. Zij is vertegenwoordigd in de klankbordgroep gezondheidsonderzoek en de resultaten van het gezondheidsonderzoek worden vertaald naar beleid. Verder wil Gemert-Bakel participeren in vernieuwende initiatieven die een zorgvuldigere veehouderij mogelijk maken. De gemeente zet ruimtelijke instrumenten in op weg naar een zorgvuldigere veehouderij. Hierom gaat zij haar structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied updaten en zorgt voor een goede aansluiting van haar ruimtelijke plannen bij de omgevingsvisie van de Provincie, MRE en de Peel.

Economische ontwikkeling

Eénmalig € 83.000 voor 2017 en éénmalig € 61.000 voor 2018.

Economische ontwikkeling – Strategie en uitvoeringsprogramma's

Van Europees tot provinciaal niveau is economische ontwikkeling benoemd als een belangrijke drager van regionale ontwikkeling en wordt ingezet op kennisvalorisatie, MKB-ondersteuning en het leggen van verbindingen tussen sectoren met als doel topsectoren en de basiseconomie te versterken en de economische draagkracht te vergroten.

Op peelniveau is een strategische visie De Peel en een economische agenda 2016-2020 ontwikkeld (2015/2016), die een vertaalslag kent naar uitvoeringsagenda's (2016) voor De

Peel (o.a. Agrofood). Hieraan leveren 8 Peelgemeenten een bijdrage. Het gezamenlijk optrekken geeft De Peel een krachtige positie in de regio en verder.

Op lokaal niveau stellen we een economische visie op (2016), die inzicht geeft in de economische ontwikkelingen die de komende jaren in de gemeente te verwachten zijn. Door vooraf een visie te ontwikkelen op de thema's: werklocaties/bedrijventerreinen, buitengebied, centrum/kernen en toerisme en recreatie en deze met stakeholders te bediscussiëren, kunnen de afwegingen en de voorwaarden waaronder medewerking wordt verleend verkend worden. Daarnaast wordt duidelijk welke initiatieven om een reactieve en welke om een pro-actieve houding van de gemeente vragen. Met als doel de bestaande economie te versterken en gericht te acquireren naar nieuwe ondernemers.

Opgeleverd worden:

- Een lokale economische visie (2016);
- Over tot actie, d.m.v. een lokaal uitvoeringsprogramma 2016-2020 (2016/2017), vertaald in concreet uit te voeren projecten.

De lokale en sub-regionale basis hiervoor wordt gelegd middels een cluster- en ketenonderzoek. Op basis van dit onderzoek wordt voor Gemert-Bakel en de Peel zichtbaar welke groep van bedrijven en organisaties actief zijn op dezelfde 'markt' (clusters) en geeft het onderzoek inzicht in de aaneenschakeling of ordening van parallelle processen van verschillende organisaties en professionals, gericht op het gezamenlijk bereiken van een vastgesteld resultaat (ketens). Het onderzoek is uitgesplitst in drie onderdelen:

1. Kwantitatieve analyse (2015);
2. Kwalitatieve analyse (2016) en het leggen van een koppeling met de lokale economische visie;
3. Over tot actie, d.m.v. bijeenkomsten/clustertafels (2016/2017).

Twee maal per jaar organiseren we, samen met de overige partners van de multiple helix een themabijeenkomst t.b.v. monitoren, sturen en delen van informatie uit het programma economie.

Begrote kosten

- Cluster- en Ketenonderzoek (deel 3), bijeenkomsten/clustertafels: € 10.000
- Bijdrage in opstellen Peelbrede economische agenda: *;
- Lokaal uitvoeringsprogramma 2016-2020 en communicatie daarover: € 15.000;
- Themabijeenkomst: € 5.000.

* Deze activiteiten zullen worden gedekt uit de reeds gereserveerde bijdrage t.b.v. de overname van voormalige taken van het SRE. Hiertoe zal een bedrag van € 11.726 (€ 0,40 per inwoner) worden ingebracht.

Bedrijventerreinen

De doorontwikkeling van de bestaande bedrijventerreinen is van belang voor wat betreft de economische groei, leefbaarheid, bereikbaarheid toekomstbestendigheid en werkgelegenheid in/van Gemert-Bakel. Zo ook de herbestemming en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen (o.a. 7 ha Wolfsveld I).

In de regio maken we afspraken (2016) over het 'stoplichtenmodel' dat aangeeft hoeveel iedere gemeente heeft en houdt aan uitgeefbare m2 bedrijventerrein. Een belangrijk instrument om m2 bedrijventerrein in Gemert-Bakel veilig te stellen, wat kan voorkomen dat we in de toekomst bedrijfsgronden moeten omvormen en afwaarderen.

Van belang is het eveneens dat we een gunstig ondernemersklimaat creëren (2016/2017), waarbij we bestaande ondernemers verbinden, stimuleren, faciliteren, activeren en behouden en nieuwe ondernemers interesseren en activeren. In overleg met de ondernemers zijn we onder andere aan de slag gaan met het invoeren van parkmanagement (o.a. stichting

veilig keurmerk), aanleg van breedband/glasvezel en het gezamenlijk vermarkten van het bedrijventerrein.

Begrote kosten:

- Commercieel vermarketingplan: te financieren uit de grondexploitatie.
- Parkmanagement: € 15.000;
- Ondernemersfonds: € 15.000;
- Help een bedrijf: € 2.500;
- Cofinanciering activiteiten van het EPGB en ondernemers-verenigingen op concrete projecten zoals breedband/glasvezel, parkmanagement, themabijeenkomsten etc.: € 10.000;
- Onderzoekskosten leisureontwikkeling: € 10.000;
- Onderzoekskosten aanleg glasvezel bedrijventerreinen: PM.

Arbeidsparticipatie

Sociaal verantwoord ondernemen, waarbij ondernemers worden gestimuleerd om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en/of een arbeidshandicap aan te nemen, wordt breed uitgedragen.

Mobiliteit en bereikbaarheid

De gemeente Gemert-Bakel werkt gezamenlijk met de MRE regio en provincie aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio en specifiek de gemeente Gemert-Bakel. Om de bereikbaarheid te kunnen vergroten, wordt ingezet op een co-modaal netwerk in de regio, waarin de reiziger centraal staat en keuzevrijheid heeft. Om dit te kunnen bereiken moet geïnvesteerd worden in het verbeteren van het auto, fiets, en openbaar vervoer netwerk met multimodale verkeersknooppunten. Ook in Gemert-Bakel zijn projecten die bijdragen aan het verbeteren van de bereikbaarheid. Over de uitvoering en financiering van deze projecten, het in te richten mobiliteitsfonds, worden in juni 2016 afspraken gemaakt met de provincie. Dan kan ook vastgesteld worden wat de gemeentelijke bedrage aan het geheel moet zijn.

Begrote kosten:

- PM.

Recreatie en toerisme

Om meer toeristen naar Gemert-Bakel te trekken, wil Gemert-Bakel zich positioneren als cultuur hotspot in De Peel. Om als gemeente zichtbaar te zijn is een goede koppeling tussen marketing en het toeristisch/culturele aanbod van groot belang. Om Gemert-Bakel beter te kunnen positioneren is het van belang om meer cultuuruitingen in de dorpskernen te laten plaatsvinden en de inwoners in te schakelen als ambassadeurs.

De huidige lokale routestructuren (fiets- wandel- en ruiterroutes) vormen een basis voor Gemert-Bakel als toeristisch recreatieve gemeente. Het aanbod is echter verouderd en het beheer en onderhoud is onvoldoende geborgd richting de toekomst. Een kwaliteitsslag is daarom noodzakelijk om de inwoners/toeristen de mooiste plekken, kernwaarden van de gemeente te laten beleven. Dit doen we op een innovatieve wijze. Opgeleverd wordt:

1. Een overzicht van het huidige aanbod (regionaal – lokaal) (2015/2016);
2. Een lokaal uitvoeringsprogramma, waarin verankert: een gevarieerd aanbod, aansluitend bij het merk Heerlijk Vrij, aansluitend bij regionale initiatieven (o.a. Breuken Belevén), kwantiteit t.o.v. kwaliteit, beleving/storytelling/identiteit, éénduidige bewegwijzering beheer en onderhoud, nieuwe technologie/innovatie.

Begrote kosten:

- Budget is in de begroting 2016 opgenomen t.b.v. GBT (Gemert-Bakel Toerisme)-VVV en de Stichting Peelpromotie;
- Kwaliteitsslag routestructuren: € 30.000;

- Verdieping cultuuruitingen en verkenning van nieuwe concepten €10.000.

Centrumontwikkeling

We stellen een dorpsvisie met daarbij een uitvoeringsprogramma op voor Bakel om zo onze centra aantrekkelijk en leefbaar te houden.

Ondernemersvereniging Gemert en de gemeente Gemert-Bakel hebben gezamenlijk geïnvesteerd in een centrummanager, met als belangrijkste doel: Hartje Gemert op de kaart zetten en meer bezoekers naar het centrum trekken. Uitvoering van de missie-visie kernteam, op basis van cofinanciering.

Begrote kosten:

- Projecten voortvloeiend uit de dorpsvisie en uitvoeringsprogramma Bakel: € 10.000;
- Cofinanciering centrummanager Gemert op basis van 50% bijdrage door de gemeente: € 10.000;
- Uitvoering visie/missie kernteam, op basis van cofinanciering: PM.

Handhaving

Structureel verhogen met € 205.000 met ingang van 2017.

In het handhavingsbeleid hebben we prioriteiten gesteld op het gebied van handhaving. Deze prioritering is door de gemeenteraad vastgesteld. In het handhavingsuitvoeringsprogramma zijn deze prioriteiten vertaald naar inzet. Thema's met de hoogste prioriteit worden opgepakt zolang daar nog financiële ruimte voor is.

De beschikbare financiële middelen zijn ontoereikend om alle, door de raad vastgestelde thema's met hoge prioriteit, op te pakken. De thema's hebben de prioriteit 'hoog' gekregen omdat de risico's voor de omgeving bij het niet naleven van de regels groter zijn dan bij thema's met een gemiddelde of lage prioriteit. Het niet kunnen toezien op naleving van de regels bij thema's met hoge prioriteit als gevolg van te weinig budget kan ook een negatieve beeldvorming tot gevolg hebben, "de gemeente vindt bepaalde thema's heel belangrijk maar wil er niks aan doen".

Ook zijn er het afgelopen jaar klachten en meldingen gekomen die we niet hebben kunnen oppakken. Daarnaast zijn er handhavingsverzoeken binnengekomen. Deze moeten we wel altijd oppakken omdat hierop een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit genomen moet worden. Hier dienen we dus ook thema's op te pakken die bijvoorbeeld een prioriteit gemiddeld of laag hebben. Daarnaast zijn er thema's die zich lenen voor projectmatige aanpak die ook een prioriteit 'hoog' hebben maar niet kunnen worden opgepakt als gevolg van te weinig budget.

Een bijzondere categorie thema's die niet opgepakt kan worden zijn de zogenaamde IPPC-inrichtingen. Dit zijn grote milieubelastende bedrijven en dienen aan veel Europese regels te voldoen. In het handhavingsbeleid hebben deze bedrijven de prioriteit 'gemiddeld' gekregen en zouden op basis van de systematiek niet voor toezicht in aanmerking komen. In artikel 10.3 lid 3 sub b Regeling omgevingsrecht staat echter:

"Tot de in artikel 7.2, vierde lid, onder a, van het besluit bedoelde wijze waarop het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet of het bij of krachtens de betrokken wetten bepaalde, wordt uitgeoefend, behoort in ieder geval:

de frequentie waarmee routinematige controlebezoeken worden afgelegd, waarbij die frequentie voor IPPC-installaties, afhankelijk van de milieurisico's, het nalevingsgedrag en de aanwezigheid van een gecertificeerd milieuzorgsysteem, ten minste één controlebezoek per drie jaar bij beperkte milieurisico's en ten minste één controlebezoek per jaar bij grote milieurisico's is;"

Bij IPPC-inrichtingen heeft de gemeente dus geen keuze en dient deze bedrijven met een bepaalde frequentie te controleren.

Om ook alle thema's voor projectmatige aanpak op te kunnen pakken die de prioriteit 'hoog' hebben en daarnaast de verplichte controles bij IPPC-inrichtingen te kunnen uitvoeren is structureel € 205.000 benodigd. Dit is als volgt opgebouwd:

Thema's met prioriteit hoog:

- varkensvermeerderingsbedrijven	€ 47.500
- vleesvarkensbedrijven	€ 40.000
- pluimveebedrijven	€ 12.500

Thema's voor projectmatige aanpak:

- illegale bewoning van bouwwerken-arbeidsmigranten	€ 13.600
- gebruik in strijd met bestemmingsplan	€ 17.850
- illegale bewoning van bouwwerken-op bedrijventerreinen	€ 7.650

IPPC-inrichtingen

- IPPC-inrichtingen	€ 65.000
---------------------	----------

In het bedrag van € 205.000 is geen rekening gehouden met specifieke handhavingsprojecten die lopende het jaar nog kunnen ontstaan en het beheer wat jaren daarna nog nodig kan zijn. Na verhoging van het budget worden er nog steeds een groot aantal zaken in het reguliere toezicht niet opgepakt.

Naast dit verzoek ontvangt de raad op 14 juli 2016 éénmalig voorstellen voor het handhaven van woonwagenzaken en alcoholbeleid. Voorgesteld wordt structureel in de begroting een bedrag van € 50.000 op te nemen voor alcoholbeleid vanuit de middelen SD (jeugd). Dit heeft geen effect op het begrotingssaldo.

Verlagen post Onvoorziene uitgaven in relatie tot handhaving

In de begroting 2015 is voor een bedrag van € 611.000 ingeboekt als gevolg van zerobudgetting. Tegelijkertijd is toen de post onvoorzien met € 150.000 van € 70.000 naar € 220.000 verhoogd als buffer mocht de inboeking naar aanleiding van zerobudgetting bij nader inzien te voortvarend zijn geweest. Destijds is op handhaving structureel € 143.000 ingeboekt. In deze begrotingsnota wordt het restant van de buffer in post Onvoorziene uitgaven structureel ingezet voor het deels dekken van het voorstel om € 205.000 meer te ramen voor handhaving. De post Onvoorziene uitgaven wordt daarom met € 64.000 teruggebracht naar het oorspronkelijke niveau van € 70.000.

OZB

Structurele verlaging opbrengsten OZB van € 169.000 met ingang van 2017.

In het collegeprogramma is vastgelegd dat we in deze collegeperiode streven naar een OZB-niveau dat op het eind van deze raadsperiode gelijk is aan het gemiddelde niveau van de provincie Noord-Brabant. In het tarief van 2016 is een eenmalige teruggave verwerkt van de te veel betaalde OZB in 2015. Dit wordt omgezet in een structurele verlaging.

4.10 Totaaloverzicht

	2017	2018	2019	2020
Saldo meerjarenraming 2016-2019	61N	285V	95V	107V
Bijstellingen				
• Raadsbesluiten	79V	37V	37V	36V
• Nota reserves en voorzieningen	1.180V	1.112V	1.058V	976V
• Bijstelling bezuinigingen (binnensport)	130N	130N	130N	130N
• Gemeenschappelijke regelingen	55N	64N	72N	80N
• Overige bijstellingen	329N	267N	328N	323N
• Algemene uitkering (meicirculaire 2016)	72V	106V	103N	106V
Totaal bijstellingen	817V	794V	462V	585V
Herzien begrotingssaldo na bijstellingen	756V	1079V	557V	692V
Nieuw beleid				
• Voorzieningen bushaltes	10N	-	-	-
• Plattelandsontwikkeling	50N	-	-	-
• Economische ontwikkeling	83N	61N	-	-
• Handhaving	205N	205N	205N	205N
• Verlagen post Onvoorzien (in relatie tot handhaving)	64V	64V	64V	64V
• OZB op huidig niveau houden	169N	170N	173N	174N
Totaal nieuw beleid	453N	372N	314N	315N
Herzien begrotingssaldo inclusief nieuw beleid	303V	707V	243V	377V
Storting algemene reserve opbouw weerstandsvermogen	303N	707N	243N	377N
Eindsaldo begroting	0	0	0	0